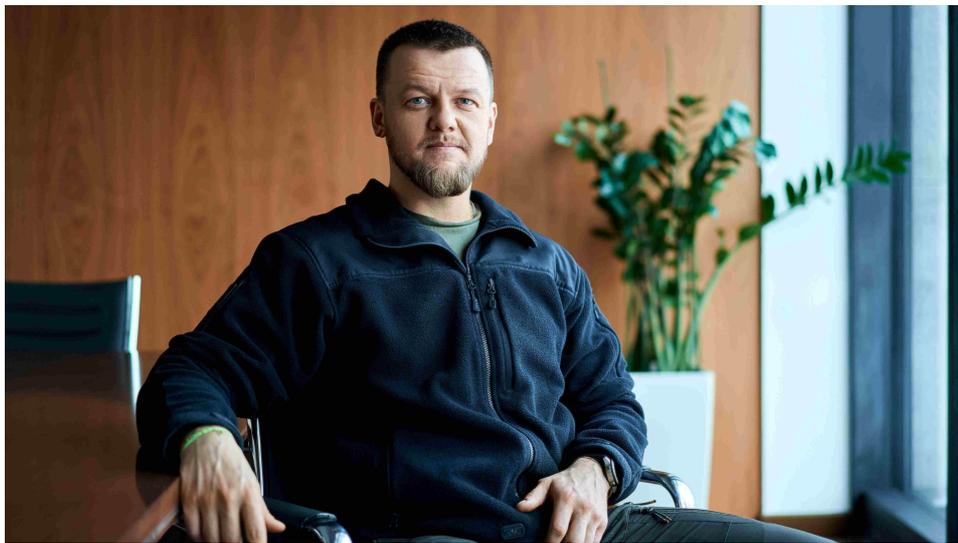


Половина власної генерації до 2030 року. Як війна та СВММ змінюють енергостратегію Метінвесту — СОО Групи Олександр Мироненко для Forbes

Група Метінвест інвестує понад \$44 млн у власні джерела електроенергії — газопоршнєві та сонячні станції — щоб захистити виробництво від енергетичних ризиків воєнного часу. У квітні компанія запустила перші газопоршнєві електростанції, до літа додасть ще, а наступним етапом стане будівництво майже 40 МВт сонячної генерації. У планах — до 2030 року забезпечувати до половини потреб власними потужностями. Про інвестиції, виклики та енергетичну стратегію Forbes Ukraine розповів операційний директор Метінвесту Олександр Мироненко.



15 квітня компанія запустила свою першу газопоршнєву електростанцію. Чотири установки загальною потужністю 10 МВт посилять енергобезпеку металургійного заводу «Каметсталь», який загалом потребує до 150 МВт, каже Олександр Мироненко.

До кінця травня Метінвест планує запустити ще 19 МВт газопоршнєвих установок на Північному та Центральному гірничо-збагачувальних комбінатах. Загальні інвестиції в газову генерацію у 2025-му – \$26 млн.

У 2025-2026 роках компанія планує інвестувати \$18,1 млн у 37 МВт сонячних електростанцій на Центральному ГЗК і «Каметсталі».

Окупність газової генерації – 3-4 роки, сонячної – 5-6 років. Очікувана річна економія завдяки використанню власної електроенергії від газопоршнєвих установок – \$8,5 млн, сонячних панелей – \$4,9 млн.

За три-чотири роки Метінвест, найбільший споживач електроенергії в країні, планує забезпечити себе власною генерацією на 50%, каже Мироненко. Споживання компанії у 2024-му в середньому становило 672 МВт, а у 2021 році, до великої війни – 1405 МВт. Для порівняння: Київ споживає до 1200 МВт, за даними Yasno.

З якими викликами стикається Метінвест на шляху до енергонезалежності? Розповідає операційний директор Метінвесту.

Небезпека залежності

Перебої з подачею електроенергії в загальній мережі – наша больова точка, і для металургійного обладнання нічим добрим не закінчується.

Якщо металургійний завод різко втратить електропостачання, то сотні тонн рідкого металу застигнуть –

їх доведеться витягувати з печі два-три місяці. А рідкий чавун, розігрітий до 1400 градусів, може спалити обладнання.

Якщо електропостачання різко обірветься на гірничо-збагачувальному комбінаті, то зупиняться насоси відкачування води. Це призведе до підтоплення кар'єрів та збагачувальних фабрик.

Щоб уникнути різкого зупинення роботи обладнання і підтримувати його в «режимі очікування» до 10 годин, поки не відновиться постачання з зовнішньої мережі, Metinvest за \$4,3 млн закупили 242 дизель-генератори загальною потужністю 22,9 МВт. Рішення ухвалено після перших блекаутів внаслідок російських обстрілів української енергетики.

Такі генератори потрібні виключно для уникнення аварій. Для покриття потреб виробництва компанія розвиває більш потужні електростанції: газопоршневі та сонячні, а також розглядає встановлення газотурбінних генераторів.

За сприятливих умов Metinvest може досягти 50% енергонезалежності за 3-4 роки. Що для цього потрібно? Насамперед сприятливий інвестиційний клімат, вигідні кредити з цікавими відсотковими ставками. Також це залежатиме від зовнішніх умов, зокрема ходу війни. Поки не можемо сказати, скільки це коштуватиме та який буде енергетичний мікс – розробляємо стратегію.

Перші газопоршневі електростанції

Ідея встановити газопоршневі електростанції виникла в Metinvestі у зв'язку з блекаутами восени 2022 року. Але затвердили проєкт лише в березні 2024-го, коли в компанії з'явилися вільні кошти. Усі 29 МВт газопоршневої генерації, яку встановлять у квітні-травні 2025 року, Metinvest придбав за власні \$26 млн.

Критерії, за якими обирали виробника газопоршневих установок – швидкий запуск, коефіцієнт корисної дії генератора, сервісні гарантії виробника та ціна.

Першу газопоршневу електростанцію Metinvest мав запустити на «Каметсталі» в січні 2025-го, але вийшло лише у квітні. Найважче було встигнути вихопити з ринку установки через велику конкуренцію з іншими українськими компаніями.

Metinvest втратив три місяці через те, що перший обраний постачальник розірвав контракт зі словами: «мені дали ціну, помножену на півтора від вашої». Вдалось укласти контракт з іншим – Dalgakiran.

Привезли установки в лютому. У березні та квітні встановлювали й проводили пусконаладжувальні роботи, 15 квітня – запустили.

Ще чотири газопоршневі генератори від виробника Cummins сукупною потужністю 8 МВт установили на Центральному ГЗК. А Північний ГЗК отримав чотири газопоршневі генератори виробництва Jenbacher сукупною потужністю 11 МВт. Їх введуть в експлуатацію найближчим часом, після тестових пусків.



Підготовка інфраструктури для газопоршневих електростанцій охоплювала облаштування доріг, побудову бетонних майданчиків, встановлення трансформаторів, нового електричного обладнання, підведення газу, спорудження захисту від обстрілів. Додатково розосередили установки по території заводів, щоб між ними була дистанція. Але навряд чи росіяни витратять ракету за \$5 млн, щоб уразити установку за \$1,5 млн.

Найскладніше було на Центральному ГЗК, де для прокладення газової труби до станції довелося робити прокоп під залізничною колією та автодорогою.

Зелена сталь і електрометалургія

Сонячна генерація допоможе зменшити вуглецевий слід від сталі Metinvestу, але не так сильно, як модернізація обладнання і перехід на електрометалургію.

Переходити на електрометалургію Metinvest планує після завершення війни. На це потрібно \$8 млрд і 7-8 років.

Рівень вуглецевого сліду важливий для компаній, які експортують сталь до ЄС. З початку 2026 року їм потрібно буде сплачувати прикордонний податок на вуглець за механізмом CBAM.

Metinvest і так використовує до 70% зеленої електроенергії, оскільки частка атомної та електроенергії з відновлюваних джерел у структурі енергосистеми збільшилась після того, як росіяни розбили майже всі ТЕС України. Але нам потрібен час, щоб модернізувати обладнання та відповідати стандартам ЄС, тому хотів би, щоб для України перенесли зобов'язання щодо CBAM на 3-5 років з урахуванням війни.

Крок за кордон

Metinvest має п'ять підприємств за кордоном: вугільна шахта в США, два металургійні заводи в Італії та по одному у Великій Британії та Болгарії.

Сенсу розвивати енергонезалежність цих підприємств Metinvest поки не бачить, оскільки там стабільне електропостачання.

Проте розглядаємо разом із ДТЕК будівництво сонячної електростанції на території болгарського заводу Promet. Ідея побудувати там СЕС з'явилася тому, що завод має велику вільну територію: його проєктна потужність 3,5 млн тонн на місяць, але встановлено лише один прокатний стан на 0,7 млн тонн.

Споживання самого заводу не дуже велике, тож це із перспективою на продаж електроенергії. Ми забезпечимо територію та інфраструктуру, а ДТЕК займеться продажем електроенергії на ринку Європи.

Терміни встановлення поки не відомі. Ведуться переговори, на майданчик приїжджають зацікавлені люди, роблять обчислення.

Власна генерація до війни

Власна генерація електроенергії з'явилася на підприємствах Metinvestу задовго до повномасштабної війни, але лише на металургійних та коксохімічних заводах. Там ТЕЦ потрібні для виробництва пари й електроенергії через утилізацію супутніх газів виробництва. Вони покривали незначну частку електроспоживання підприємства. Найбільше власні потреби покривала «Запоріжсталь»: до 35 зі 150 МВт.

Модернізація власної парової генерації за останні три роки дала змогу збільшити її номінальну потужність до 80 МВт. Зокрема на «Каметсталі» потужність ТЕЦ збільшили втричі, до 28 МВт.

|

[Forbes Ukraine](#)

<https://metinvestholding.com/ua/media/news/polovina-vlasno-generac-do-2030-roku-yak-vina-ta-cbam-zmnyuyutj-energostrategyu-metinvestu-soo-grupi-oleksandr-mironenko-dlya-forbes>